

dosarul nr. 2ra-1022/18

prima instanță: Judecătoria mun. Chișinău, sediul central (judecătorul: S. Dumitriu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Luiza Gafton
Victor Burduh
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Teodor Făgurel,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe
Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a
Fondului Locativ nr.1 împotriva lui Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel cu privire
la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, s-a casat
hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătoriai mun. Chișinău, sediul central și s-a
emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 25 ianuarie 2017, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (în
continuare „Termoelectrica” SA) în interesele Întreprinderii Municipale de
Gestionare a Fondului Locativ nr.1 (în continuare ÎMGFL nr.1) a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel cu privire la
încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată „Termoelectrica” SA (până la
redenumire – SA „Centrala Electircă Termoficare nr.2” din Chișinău – succesorul
în drepturi al „Termocom” SA în procesul falimentului) a indicat, că la
02 octombrie 2006 a încheiat contractul de livrare a energiei termice în apa caldă
nr. 6001 cu ÎMGFL nr.1.

Conform prevederilor contractuale, ÎMGFL nr. 1 s-a obligat să achite lunar
plata pentru energia termică consumată prin dispozițiile de plată, conform tarifelor
stabilite.

A invocat reclamanta, că din cauza neonorării obligațiilor contractuale,
ÎMGFL nr.1 la 03 ianuarie 2017 a acumulat datoria în sumă de 32 508 290,89 lei,

fapt confirmat prin informația cu privire la valurile facturate și sumele achitate pentru energia termică.

Totodată, în urma consumului de energie termică, ÎMGFL nr.1 a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, la proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și obligația de a achita în termen contravaloarea conform facturilor (chitanțelor) prim (art. xxxx (1) al Legii nr. 1402/24.10.2002 serviciilor publice de gospodărire comunală).

A susținut, că ÎMGFL nr.1 a livrat energia termică în baza contului personal deschis la întreprindere pe numele lui Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel, care au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale, în conformitate cu normele și tarifele stabilite.

Reclamanta „Termoelectrica” SA a indicat, că Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel sunt proprietarii apartamentului xxxx din str. Xxxx xx, mun. Chișinău care este deconectat integral de la sistemul centralizat de încălzire și calculul plății a fost efectuat în temeiul pct.8¹ din Anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 ianuarie 2002, care prevede că „în cazul deconectării deja efectuate a apartamentului (încăperi locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire de 10% începând cu 01 octombrie 2011, 15% începând cu 01 octombrie 2012 și 20% începând cu 01 octombrie 2013 din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperi locuibile în cămine).

A mai susținut, că pentru perioada 01 octombrie 2011 – 30 noiembrie 2016 pârâții pe ap.xxxx din str. Xxxx xx, mun. Chișinău au acumulat datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 6 557,84 lei, conform informației despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale prestate.

A afirmat că prin reclamația din 03 mai 2016 a solicitat de la Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel stingerea datoriei la plata pentru serviciul prestat, care a rămas fără efect.

A întemeiat „Termoelectrica” SA pretențiile în baza prevederilor art. 599-601 Cod Civil al RM. art. 512, 514, 530, 572, 602, 617 alin. 2 lit. a) Cod Civil al RM, art. xxxx al Legii nr. 1402/24.10.2002 serviciilor publice de gospodărire comunală, art. 51 Legii nr. 75/30.04.2015 cu privire la locuințe, art. 9. 28. 70 (1),73, 166, 167, 248 CPC al RM.

Suplimentar „Termoelectrica” SA în ședința de judecată din 13 martie 2017 a indicat că, pârâții în luna iulie 2016 au efectuat achitarea parțială, pentru consumul energiei termice în sumă de 153,84 lei prin ce au întrerupt termenul de prescripție.

„Termoelectrica” SA a solicitat încasarea în mod solidar, din contul lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel în beneficiul „Termoelectrica” SA datoria pentru consumul energiei termice în sumă totală de 6557,84 lei, acumulată pe perioada 01 octombrie 2011- 30 noiembrie 2016, și suma taxei de stat în mărime de 270 lei.

Prin hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătorei mun. Chișinău (sediul central) a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de „Termoelectrica” SA.

A fost încasată din contul lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, în mod solidar în beneficiul ÎMGFL nr.1 suma de 4 159,60 lei cu titlu de datorie la plata serviciilor de furnizare a energiei termice (formată în perioada iulie 2013-noiembrie 2016 inclusiv).

A fost încasată din contul lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, în mod solidar, în beneficiul „Termoelectrica” SA suma de 270 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, cererea a fost respinsă ca fiind prescrisă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 aprilie 2017 „Termoelectrica” SA a contestat-o cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială hotărârii din 13 martie 2017 a Judecătorei mun. Chișinău (sediul central), cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii „Termoelectrica” SA.

Prin decizia din 26 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de „Termoelectrica” SA, s-a casat integral hotărârea Judecătorei mun. Chișinău (sediul central) din 13 martie 2017 și s-a emis o nouă hotărâre prin care a încasat în mod solidar, din contul lui Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel în beneficiul „Termoelectrica” SA datoria pentru consumul energiei termice în sumă totală de 6 581,81 lei, acumulată pe perioada 01 octombrie 2011- martie 2016, și suma taxei de stat în mărime de 472 lei.

La 22 martie 2018, (prin intermediul oficiului poștal) Teodor Făgurel a declarat recurs împotriva deciziei din 26 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel eronat a reținut faptul că termenul de prescripție extinctivă a fost întrerupt printr-o achitare executată în luna iulie 2016.

A menționat că serviciile prestate de „Termoelectrica” SA sunt servicii periodice, facturate lunar, iar termenul de achitare pentru luna precedentă este indicat în fiecare factură de plată separat și constituie ultima zi a lunii următoare lunii în care a fost prestat serviciul, astfel termenul de prescripție urma să se calculeze din data înscrisă în fiecare factură înaintată spre plată drept termen limită de achitare.

A specificat că achitarea executată în luna iulie 2016 nu întrerupe termenul de prescripție.(f.d.96)

La 03 aprilie 2018 Teodor Făgurel a depus cerere suplimentară la recursul declarat, solicitând întoarcerea executării deciziei din 26 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.99)

La 02 mai 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.102), iar la 05 iunie 2018, „Termoelectrica” SA a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Teodor Făgurel, ca fiind inadmisibil (f.d.104-105).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 22 martie 2018, (prin intermediul oficiului poștal) (f.d.96,97) este declarat în termen, având în vedere faptul că, decizia recurată a fost pronunțată la 26 septembrie 2017 (f.d.80-83), fiind expediată participanților la proces la 30 octombrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a Curții de Apel Chișinău nr.16276 (f.d.84) însă, la materialele cauzei careva dovezi în vederea recepționării de către Teodor Făgurel a deciziei expediate de către instanța de apel, lipsesc.

Totodată, recurentul Teodor Făgurel a indicat în cererea de recurs, că a făcut cunoștință cu decizia recurată la 25 ianuarie 2018. (f.d. 96)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 iunie 2018, recursul declarat de către Teodor Făgurel a fost considerat admisibil și fără a prejudicia fondul a fost dispusă judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 CPC, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea cauzei date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

După cum denotă actele cauzei, SA „Termoelectrica” la 25 ianuarie 2017 în interesele ÎMGFL nr.1 a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel solicitând încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 6557,84 lei, acumulată pe perioada 01 octombrie 2011- 30 noiembrie 2016 și suma taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 270 lei. (f.d.4-6)

Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel nu a recunoscut datoria solicitată de către SA „Termoelectrica” în mărime de 2 398,24 lei, acumulată în perioada octombrie 2011- mai 2013, ori aceasta este prescrisă. (f.d. 32-33)

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 13 martie 2017 a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de „Termoelectrica” SA, a încasat din contul lui Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, în mod solidar în beneficiul ÎMGFL nr.1 suma de 4 159,60 lei cu titlu de datorie la plata serviciilor de furnizare a energiei termice (formată în perioada iulie 2013-noiembrie 2016 inclusiv). A încasat din contul lui Teodor Făgurel și Lucreția

Făgurel, în mod solidar, în beneficiul „Termoelectrica” SA suma de 270 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, cererea a respins ca fiind prescrisă. (f.d. 40, 45-48)

Hotărârea primei instanțe fiind casată integral prin decizia din 26 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, care a emis o nouă hotărâre privind admiterea acțiunii în integral.

Instanța de recurs constată soluțiile instanței de apel ca fiind eronată, din următoarele considerente.

Conform informației din Registrul bunurilor imobile xxxxxx Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel sunt proprietarii apartamentului nr. xxxx din str. Xxxx xx mun. Chișinău. (f.d. 16)

Din informația privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxxx din str. Xxxx xx mun. Chișinău, s-a acumulat o datorie la plata energiei termice pentru perioada octombrie 2011-martie 2016, în mărime de 6 581,81 lei (f.d.18).

La caz, s-a stabilit că potrivit informației, pentru apartamentul nr. xxxx din str. Xxxx xx mun. Chișinău calculul plății pe serviciul energia termică, a fost efectuat în temeiul pct.8¹ din Anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 ianuarie 2002, care prevede că „în cazul deconectării deja efectuate a apartamentului (încăperi locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire de 10% începând cu 01 octombrie 2011, 15% începând cu 01 octombrie 2012 și 20% începând cu 01 octombrie 2013 din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperi locuibile în cămine).

Colegiu reține că prin prisma prevederilor pct. 17 al Regulamentului sus-menționat plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/ încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

Iar pct. 18 prevede că achitarea plăților se efectuează de către proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc, de regulă, prin instituțiile bancare și oficiile poștale, dacă în contractele încheiate nu este prevăzut altceva. În cazul în care plata se achită direct furnizorilor, prestatorilor de servicii și gestionarilor, casele lor trebuie să fie înzestrate cu aparate de casă cu memorie fiscală.

„Termoelectrica” SA a inițiat prezentul litigiu în contradictoriu cu Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, care sunt proprietarii apartamentului nr. xxxx din str. Xxxx xx mun. Chișinău, iar potrivit informației privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul respectiv s-a acumulat o datorie la plata energiei termice pentru perioada octombrie 2011- martie 2016, în mărime de 6 581,81 lei, solicitând admiterea cererii și dispunerea încasării datoriei.

În conformitate cu prevederile art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă

până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Instanța de recurs menționează că prescripția extinctivă se aplică doar la cererea persoanei interesate. Prin urmare lui Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel le aparține dreptul de a refuza „Termoelectrica” SA în acțiune pe motivul expirării termenului de prescripție. Trimiterea pârâților la scăparea de către reclamant a termenului de prescripție nu este unicul mijloc de apărare a pârâților împotriva reclamantului. Totodată, prescripția începe să curgă doar din momentul în care este încălcat dreptul subiectiv sau interesul protejat de lege.

Reieșind din informația prezentată rezultă că prima achitare efectuată de către Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel datează cu luna iulie 2016, iar prestațiile având caracter succesiv, cu scadență în fiecare lună, anterior acestei date nefiind nici o achitare, prin urmare citricele formulate de către Teodor Făgurel în recurs sunt întemeiate și care urmează a fi admise. Or datoria în mărime de 2 398,24 lei anterioară perioadei de 3 ani raportat la data primei achitări, este prescrisă și urmează a fi respinsă ca prescrisă.

Colegiul conchide că concluzia instanței de apel, referitor la întreruperea termenului de prescripție, prin faptul că pârâții-recurenții Teodor Făgurel și Lucreția Făgurel, în luna iulie 2016, au achitat 153, 84 lei contravine esenței și conținutului art. 277 Cod Civil, or, nu poate fi întrerupt ce-ia ce-i prescris.

Mai mult ca atât, în cazurile în care acțiunile de recunoașterea datoriei au fost întocmite după expirarea termenului de prescripție, astfel de acțiuni deja nu întrerup prescripția.

Colegiul mai reține în acest sens, că din actele cauzei, nu rezultă că suma de 153,84 lei achitată în luna iulie 2016, se referă la suma datorată de 6 581,81 lei, ci este pentru serviciul energia termică (încălzire). (f.d. 37)

Colegiul reiterează că instanța de fond corect a dispus admiterea parțială cererea de chemare în judecată înaintată de „Termoelectrica” SA și încasarea din contul lui Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel, în mod solidar în beneficiul ÎMGFL nr.1 suma de 4 159,60 lei cu titlu de datorie la plata serviciilor de furnizare a energiei termice și în beneficiul „Termoelectrica” SA suma de 270 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, cererea a fost respinsă ca fiind prescrisă.

Cu referire la cererea lui Teodor Făgurel cu privire la întoarcerea executării, instanța de recurs o considere neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din considerentele ce urmează.

Prin prisma art. 158 Cod de executare în cazul în care hotărârea executată se anulează și, după rejudecarea cauzei, se adoptă o hotărâre prin care acțiunea se respinge parțial sau integral, instanța de judecată dispune din oficiu restituirea către pîrît (debitor), din contul reclamantului (creditorului), a tot ceea ce s-a încasat în temeiul hotărârii anulate, precum și a cheltuielilor de executare.

La caz, Teodor Făgurel deși a solicitat întoarcerea executării nu a probat executarea deciziei instanței de apel, ori conform art. 118, alin. (1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale. În acest caz, Teodor Făgurel nu este lipsit de dreptul de a solicita întoarcerea executării silite în ordinea generală.

În concluzie, instanța de recurs relevă că în cadrul judecării cauzei, instanța de fond a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru

exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

Astfel, având în vedere faptul că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material în raport cu circumstanțele cauzei, iar hotărârea primei instanțe este întemeiată, adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu verificarea și aprecierea probelor administrate în conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă și nu este necesară verificarea suplimentară a anumitor dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, cu casarea deciziei contestate și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În baza celor expuse, În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Teodor Făgurel.

Se casează decizia din 26 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 13 martie 2017 a Judecătoriei mun. Chișinău, sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.1 împotriva lui Teodor Făgurel și Lucreției Făgurel cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se respinge cererea înaintată de către Teodor Făgurel cu privire la întoarcerea executării.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Iuliana Oprea

Luiza Gafton

Victor Burduh

Dumitru Visternicean